

Thema: Groen(beheer)

Dilemma 1: *Het kappen van bomen is noodzakelijk om het oorspronkelijke ontwerp te bewaren voor de toekomst.*

Kansen:

Vasthouden aan het ontwerp en het plan van Tersteeg is leuk maar nu zijn andere planten beschikbaar en het klimaat verandert ook. Hier moet je wel rekening mee houden en dit kan ook een kans zijn voor een nog mooier park. Op bepaalde stukken kan het noodzakelijk zijn zoals de rand van het weiland of op de taluds, bijv. voor herstel zichtlijnen of noodzakelijk onderhoud. De bijzondere (solitaire) bomen zoveel mogelijk behouden.

Kijk naar aantrekkelijke en logische wandelroutes rond nieuwere bebouwing (school, Vivium etc), hou daarbij het idee van Tersteeg in het achterhoofd. Heeft hij misschien niet zo ontworpen maar kan het park wel aantrekkelijker maken in relatie tot de aanpassingen die in het verleden hebben plaatsgevonden.

Knelpunten:

Het kappen van bomen kan gevoelig liggen, daar moet je voorzichtig mee zijn.

Voor een goed plan moet geld worden vrijgemaakt anders is het kansloos.

Oplossingsrichting:

Geen bezwaar tegen kappen maar wees zorgvuldig in de keuzes die gemaakt worden, maak het concreet, het verwijderen van een boom in de randbeplanting is minder bezwaarlijk dan een boom in het zicht en een boom die vrij staat. Maak een concreet plan en peil dan de meningen van de werkgroep en overige bewoners.

Overige opmerkingen/Quotes:

"In de toekomst kijken en niet naar achteren, het park is levend, ontwikkelt zich, planten groeien en daarmee verandert het park."

"Bomen zijn honderd jaar geleden geplant en groeien nu soms dwars door elkaar heen. Kappen is soms gewoon nodig voor dunning en onderhoud. Langs het pad staat veel troep. Wat was het plan en werk daar weer naar toe."

"Ik heb de expertise niet maar ik wil het als gebruiker graag zo mooi mogelijk groen houden. Daarbij heb ik geen voorkeur voor het ontwerp van Tersteeg en de situatie nu. Ik geniet gewoon van het groen en wil dat graag blijven doen."

Dilemma 2: *Komt het gehele parkgebied in aanmerking voor zelfbeheer of moeten wij dat beperken tot een deel van het park of tot een bepaald groentype?*

Kansen:

Betrek de kinderen en de jongeren (via Yuverta) meer bij het onderhoud van het park dan volgen de ouders vanzelf. Is daarnaast leerzaam voor de kinderen/jongeren en vergroot de betrokkenheid.

Parkwerkdag (bladblazen, rozenclinique etc.) eens in de maand organiseren, zo hou je controle/coördinatie op de werkzaamheden die door de bewoners worden uitgevoerd. Daarnaast geeft zelfbeheer eigenaarschap. Meer mensen voelen verantwoordelijkheid voor het park.

Laat de keuze aan de bewoners die zelfbeheer willen doen en ga dan met hen in gesprek. Zij kunnen prima aangeven wat en hoeveel ze willen beheren.

Knelpunten:

Het zelfbeheer moet niet ingezet worden als mogelijkheid om nog meer te bezuinigen.

Het risico is dat iedereen doet wat hij of zij zelf wil. Werkzaamheden door bewoners altijd onder regie laten uitvoeren in verband met de bescherming van alle bijzondere waarde die het park heeft. Een goede coördinatie, door bijv. een vaste beheerder is essentieel. Ook continuïteit en aansprakelijkheid zijn een risico als je dit bij 'losse' inwoners neerlegt.

Oplossingsrichting:

Een goed plan van aanpak met duidelijke afspraken dan is er veel mogelijk en zijn ook de verwachtingen over en weer te managen. Dit kan ook in de vorm van gezamenlijke werkdagen (voorbeeld is de vrijwilligersgroep van het GNR) Eindverantwoordelijkheid moet wel bij de gemeente blijven.

Overige opmerkingen/Quotes:

"Geef bewoners eigenaarschap over het park."

"Misschien kan het weiland of de gemeentewerf als buurtmoestuin in beheer bij bewoners worden gegeven. Dit zorgt dan gelijk voor meer verbinding."

"Afgelopen jaren is al veel bezuinigd, willen wij meer dan moeten wij het zelf doen."

"In co-creatie heb je meer winst dan met extra budget van de raad voor het onderhoud."

Vragen en antwoorden

Waar is het plan van Tersteeg te vinden, de werkgroep heeft die informatie nodig om goede keuzes te maken. Vooral een tekening met alle bomen en beplantingen wordt als noodzakelijk gezien.

Antwoord: het cultuurhistorisch onderzoek waarin veel kaarten zijn verwerkt is te vinden op de projectpagina op de website van de gemeente.

Thema: Natuur & klimaatadaptatie

Dilemma 1: *Is er een alternatief denkbaar om aan de wensen van de bewoners tegemoet te komen en toch te voldoen aan de richtlijnen vanuit Waternet?*

Kansen:

Is er een manier om te bemesten zonder dat het invloed heeft op de waterkwaliteit? Bemesting zonder chemie? Is het mogelijk om de koeien bij te voeren zoals dat ook bij melkveehouderijen gebeurt? Eventueel in samenwerking met de kinderboerderij, opslag van de hooibalen of juist educatief.

Misschien zijn schapen een alternatief als er genoeg ruimte voor is.

Knelpunten:

Koeien in het weiland, uniek en moeten behouden blijven.

Oplossingsrichting:

Ga het gesprek aan met Waternet en de boer. Is bemesting echt het probleem? Hoe veel moet er bemest worden, is bijvoeren een optie? Onderzoek dit met de betrokken partijen.

Overige opmerkingen/Quotes:

Voor het hele Mouwtje geldt dat de 'oorspronkelijke' begroeiing in de loop der jaren is veranderd. Midden in het weiland is een paddenpoel. De begroeiing rondom moet worden teruggebracht. Meer zicht op het veld, bomen laten staan – uitdunnen. Opgaande beplanting zorgt voor diepte. Niet alles weghalen, maar het moet niet dicht groeien

Kunnen we een wilg omhalen op het eiland naast het weiland om zo een broedplek voor de ijsvogel te maken?

Dilemma 2: *Hoe kunnen wij de biodiversiteit versterken en tegelijkertijd het ontwerp van Tersteeg behouden?*

Kansen:

Oeverbeplanting aan de kant van weiland en eiland. Let daar wel op dat de begroeiing niet woekert. Strakke oevers behouden aan de kant waar meer mensen bewegen.

Met Imkervereniging verbinding zoeken wat de bijen nodig hebben. Ontzettend veel plekken die zich lenen voor andere begroeiing waar nu achterstallig onderhoud is.

Gebruik het park voor educatie, voor scholen rondom parken. Breng de kinderen bij, wat is het voor boom etc. Dit vergroot het bewustzijn op jonge leeftijd. Kijk hierbij ook naar Yuverta Naarden (voorheen Wellantcollege) - opleiding groen samen met de educatie vermengen zodat ze het hele gebied leren te waarderen. Vanuit de opleiding, de leeftijd, betrekken bij, wat doet de beplanting etc. en dat in een duurzame samenwerking gieten. Uitstraling van jongeren.

Grote stukken gras laten vol zaaien met bloemmengsel, eventueel met een speciaal mengsel dat bestaat uit lage bloemetjes zodat er wel gemaaid kan worden. Dit niet overal toepassen maar misschien met een zonering: randen met kruiden en in het midden strak gras.

Knelpunten:

Japane duizendknoop komt voor in plantvakken.

Oplossingsrichting:

Niet al te veel riet maar iets anders. In de plantvakken valt wat te winnen voor de biodiversiteit door toepassing van inheemse soorten met bloemen en bessen en door minder gecultiveerde soorten. Natuurlijke inrichting zoneren, niet overal toe te passen.

Overige opmerkingen/Quotes:

Dit is een kans om een visie neer te leggen voor de langere termijn. Bedenk goed wat je wilt en hoe je het beheert. Wat was het oorspronkelijke idee? Wat is het doel en waarom we kiezen voor welke soort? Beheer moet ook in de visie komen. Toekomstbestendig realiseren: insteek biodiversiteit koersvast en daarvoor een plan maken.

Thema: Gebruik

Dilemma 1: *Welke mogelijkheden zijn er om jongeren in het park de ruimte te geven zonder dat ze daarbij overlast veroorzaken?*

Kansen:

Bied de jongeren sport aan, maak een hardlooprout, apparaten

Betrek de jongeren bij de inrichting, maak ze verantwoordelijk, laat ze zelf aangeven waar ze behoefte aan hebben, misschien is een plek op het weiland een idee.

Betrek omliggende scholen en laat ze iets in hun educatieve programma opnemen bijvoorbeeld groep 6 en 7)

Knelpunten:

Er wordt drank en drugs gebruikt en drugs gedeald en jongeren kunnen best onaangenaam reageren als ze worden aangesproken.

Jongeren maken veel rotzooi en dat is een gegeven, er moet vaker worden schoongemaakt.

Oplossingsrichting:

Verzin samen met jongeren een inrichting waardoor ze minder rotzooi maken en zich verantwoordelijk voelen.

Jongerenwerkers en BOA's kunnen samen met omwonenden jongeren aanspreken als ze overlast veroorzaken.

Gebruikers kunnen zelf wat vaker zwerfafval opruimen, goed voorbeeld doet soms goed volgen.

Overige opmerkingen/Quotes:

De bankjes moeten terug en er moet vaker gehandhaafd worden

Geef jongeren podium met een tijdslot en faciliteer het, buiten het tijdslot zijn ze niet meer welkom, binnen het tijdslot mogen ze er zijn.

Dilemma 2: *Is het wenselijk om een speelvoorziening die qua uitstraling past bij het ontwerp van het park te realiseren in het parkgebied?*

Kansen:

Speeltoestellen kunnen een positief effect hebben omdat er meer toezicht is van ouders. Als locatie wordt de nabijheid van de kinderboerderij of de speelweide geopperd.

Knelpunten:

Vooraf tieners hebben niet veel te doen in de wijk dus speelplekken voor de wat oudere jeugd. Voor de kleinere kinderen is er al veel te spelen in het park. Het stimuleert de creativiteit van kinderen om te spelen met dat wat er is (bomen, water, gras). En anders is er in elke tuin wel een trampoline en een glijbaan.

Geen knallende speeltoestellen, liefst robuuste houten klimconstructie bij de kinderboerderij.

Oplossingsrichting:

Denk aan een bootcamp opstelling of ander materiaal dat uitnodigt tot bewegen.

Overige opmerkingen/Quotes:

"Niet bang zijn om iets mooi te maken, alleen omdat het wellicht kapot gemaakt kan worden".

"In het Meerpark in Amsterdam is een prachtig voorbeeld van hoe een park kan worden ingericht zodat alle gebruikers het prettig hebben". <https://oost-online.nl/park-in-het-sportpark-heet-meerpark/>

"Er moeten geen lantaarnpalen in het park komen".

Kunnen er geen poepzakdispensers worden geplaatst?

In de winter kan er geschaapt worden, kan er in de zomer gelegenheid worden geboden om te zwemmen?

Thema: Cultuurhistorische waarde

Dilemma 1: *Is het wenselijk om bij wijzigingen zo veel mogelijk terug te gaan naar het oorspronkelijke ontwerp of moeten wij juist bij de huidige situatie blijven?*

Kansen:

Aan het stadspark in Sittard naar ontwerp van Tersteeg, is ook een rijksmonumentenstatus toegekend. Een monumentenstatus heeft voor- en nadelen, waaronder mogelijkheden voor een subsidie.

Aanpassen aan de eisen van deze tijd. Met het oorspronkelijke ontwerp in gedachte. Denk hierbij aan de toegankelijkheid. Deze is op het moment heel slecht.

Knelpunten:

Bewoners van de Antoniushoff willen graag in het park komen en met een rolstoel kom je er niet in. Ook wordt overlast door fietsers ervaren. Ingewikkelde toegangspoortjes zijn er niet altijd geweest. Het is lastig omdat we niet precies weten hoe het oorspronkelijke ontwerp was. De vraag is ook wat het doel van het park is. Dit onderwerp bevindt zich op het snijvlak van veiligheid en toegankelijkheid.

Er zijn elementen uit het verleden verdwenen. Maar we moeten ons afvragen wat beter werkt?

Oplossingsrichting:

Architectuurhistorische elementen terugbrengen, maar we moeten ook vooruit kijken. Kijken waar de echte prioriteiten liggen. Bijvoorbeeld bij de trappartijen, entreegebieden en bij de pergola. Focus op bepaalde zaken (zoals de zichtlijnen) en geef andere zaken op, wanneer je te maken hebt met een beperkt budget.

Toegankelijkheid/toestand van de paden, van belang voor rolstoelgebruikers.

Geeft aandacht aan de verbinding tussen het Mouwtje en het Bilderdijkpark, onder meer aan de gemetselde plantenbakken.

Aandacht voor cultuur, neem een voorbeeld aan de kunstenaars biënnale aan de Apollaan in Amsterdam/festival Art-Zuid. Een kunstroute trekt leuk publiek aan. Meer bebording (informatie), wat is er zo bijzonder (Tersteeg). Bijvoorbeeld een routing in combinatie met beelden/sculpturen.

Overige opmerkingen/Quotes:

Hoe bewaren we dit mooie park? Dit is subjectief...cultuurhistorische waarde...maar hoe zit het met de toegankelijkheid van minder valide mensen? Maar ook voor mensen met een kinderwagen? Zodat iedereen er in kan. Vooral de in- en uitgang. We kunnen niet terug naar het historisch perspectief en deze mensen vergeten. Maar we moeten goed kijken naar wat we willen bewaren en wat we willen veranderen.

"We kunnen ook proberen het als rijksmonument te laten verklaren wat erg interessant kan zijn om subsidie te ontvangen, zodat over meer budget wordt beschikt. Daarbij krijg je echter ook met beperkingen te maken. Daar moeten we het over eens zijn. Wat is in het belang van het parkgebied?"

"Wat is handig, wat werkt beter? Wel met een goed plan komen met de voors en tegens. Niet alles hoeft terug te worden gebracht in de oude staat. Dus als we iets aanpassen dan het materiaal kiezen wat past bij deze tijd."

Dilemma 2: *Hoe kunnen de parkbanken worden gerestaureerd/gereconstrueerd zonder dat dit opnieuw plekken worden waar overlast wordt ervaren?*

Andere formulering van de vraag:

In hoeverre accepteren we het dat een zeer kleine groep (hangjeugd, drugsdealers, zeg 5%) het plezier van 95% kan verpesten?

Kansen:

Meer boa surveillance heeft eerder geholpen en de rol van de politie (via handhaving) en follow-up naar de ouders (brieven naar ouders sturen over het gedrag van hun kinderen). Het afsluiten van het park en het plaatsen van camera's wordt ook genoemd maar de meningen hierover lopen uiteen.

Het is makkelijk om naar de gemeente te wijzen om te zeggen jullie moeten dat doen. Ik denk dat wij als bewoners hier zelf ook een rol in hebben te spelen. En zelf meer gesprekken voeren met de mensen die overlast veroorzaken. Het elkaar op een normale manier feedback geven kunnen we trainen.

De meningen over de stenen bankjes lopen uiteen, een mogelijkheid is het plaatsen van een kunstwerk op de plek van de zitjes in de lunetten met hergebruik van de stenen uit de bankjes. Een kunstwerk kan ook worden geplaatst op de lunetten in de monumentale stenen trap.

Plaats in de pergola een sterk ruikende bloemenzee zodat jongeren er niet gaan zitten, bijvoorbeeld kamperfoelie.

Knelpunten:

Van 24.00-08.00 uur wordt overlast ervaren in het parkgebied. Je weet op welke plekken de hangjongeren zijn. Zorg voor meer handhaving. Niet de puber die de grens opzoekt is het probleem, maar de harddrugsdealer die er komt.

Oplossingsrichting:

Parkgebied voor iedereen toegankelijk houden en de bankjes terugplaatsen/behouden.

We moeten juist Investeren in jongeren. Jongeren weren helpt niet. Aandacht houden voor jongeren.

Overige opmerkingen/Quotes:

"Het park is voor iedereen die zich een beetje normaal aan de regels houdt. Als je drugs dealt of met de wodka expre op je scooter door het park rijdt dan ga je tegen de wet in en dat kan gewoon niet. Dan komen we nergens. Het is een zeer complex maatschappelijk probleem."

"Kat op het spek binden door de stenen bankjes weer terug te plaatsen, vind ik het niet waard. Er is in het verleden te vaak overlast geweest. Praten op zijn tijd en een emmertje koud water."

"Focus op de grotere waarden, dat zijn niet de parkbanken".

"De tijd waarin het ontwerp tot stand kwam, was een andere tijd"

Vragen en antwoorden

Wat is er nu eigenlijk veranderd ten opzichte van vroeger?

In het cultuurhistorisch onderzoek staat hoe het ontwerp tot stand is gekomen en dat het in grote lijnen nog heel herkenbaar is. Op een paar punten is het veranderd en daar worden aanbevelingen voor gedaan.

Het gaat om het terugbrengen van elementen die zijn verdwenen of die wat minder goed onderhouden zijn.

Wat zijn eigenlijk de losse elementen die zijn verdwenen? Denk aan een stenen bank. Bankjes die zijn vervangen door losse exemplaren, lantaarnpalen die zijn vervangen, bruggetjes die zijn aangepast en paden die zijn verbreed of juist versmald.

Valt hier iets voor de jongeren (vanwege de overlast in het Bilderdijkpark) te creëren? Bijvoorbeeld naast het weiland/bij de ingang van de Huizerweg/de schuine opgang? Het zit niet in de buurt van bewoning. Op die manier krijg je een multifunctioneel park. Er wordt dan wel cultuurhistorisch iets van het weiland afgesnoept.